

Cymraeg mewn Ymarfer Proffesiynol 2
Welsh in Professional Practice 2
2024-25



Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

BA2 - Darlith 4
Adolygu / Revision



s.hart-lewis@uwtsd.ac.uk

Ymadroddion Defnyddiol

Useful Phrases to use in class



Cyfarchion *Greetings*

Bore da!



**Prynhawn
da!**



**Noswaith
dda!**



Nos da!



Cyfarchion yn y dosbarth ...

Bore da, blant.

Bore da, bawb.

Prynhawn da,
ddosbarth.

Prynhawn da,
Flwyddyn 3.

Yn y Gymraeg mae treigladau ar ôl cyfarchiad. Rydyn ni'n dweud:

In Welsh there is a soft mutation after a greeting. We say:

Helô, blant.



Pwy wyt ti? *Who are you?*

Nia

Tom

Carys

Siân

Rhys

Beth

..... ydw i.

....dw i.



Mae hi'n amser cofrestru!

**Bore da, bawb!
Prynhawn da, blant!**

Ydy ... yma heddiw?

Sut wyt ti heddiw?

**Pwy sy'n
absennol heddiw?**

**Wyt ti eisiau cinio
ysgol neu
frechdanau?**



Sut wyt ti heddiw?



Bendigedig!



Da iawn!



Gweddol



Wedi blino



Trist



Sâl



Ofnadwy



Hapus



Mae ansoddeiriau'n **treiglo'n feddal** ar ôl '**yn**'

*Adjectives **mutate softly** after '**yn**':*

- bendigedig > Dw i'n **f**endigedig.
- trist > Dw i'n **d**rist.





Y Cyfnod Sylfaen: Amser Cofrestru

Geirfa Vocabulary

	absennol	absent
	brechdanau	sandwiches
	cinio	dinner
	cyfrif	to count
	ffrindiau	friends
	pen-blwydd	birthday
	yma	here
	yn barod	ready
	yn dost / yn sâl	ill

Gorchmynion	Commands
Atebwch	Answer
Cyfrwch	Count
Dewch	Come
Eisteddwch	Sit

Dwylo i fyny (NW)	Hands up
Dwylo lan (SW)	Hands up
Dyna drueni.	That's a pity.
Faint ydy oed...?	How old is ...?

Oed	Age
tair oed	three (years old)
pedair oed	four (years old)
pump oed	five (years old)
chwech oed	six (years old)
saith oed	seven (years old)

Paratoi

Dewch i eistedd ar y mat.
Eisteddwch ar y mat.
Eisteddwch mewn cylch.
Pawb yn barod?
Bore da, blant.
Bore da, ffrindiau.

Preparation

Come and sit on the mat.
Sit on the mat.
Sit in a circle.
Everyone ready?
Good morning children.
Good morning friends.

Iaith cofrestru

Ble mae Cadi?
Dyma fi.

Ble mae Hannah?
Mae Hannah'n absennol.
Ydy Hannah'n dost / sâl? Ydy / Nac ydy

Ydy Ben yma? Ydy / Nac ydy
Ydy Macs yn absennol? Ydy / Nac ydy

Pwy sy'n cael cinio?
Pwy sy'n cael brechdanau?

Faint sy'n cael cinio?
Cyfrwch gyda fi / efo fi.
Un, dau, tri ... Mae deg yn cael cinio.

Wyt ti'n cael cinio heddiw Mair?
Ydw / Nac ydw

Pwy sy'n cael pen-blwydd heddiw? Fi.

Rhaid canu 'Pen-blwydd hapus'.

Faint ydy dy oed di heddiw?

Registration language

Where is Cadi?
Here I am.

Where is Hannah?
Hannah is absent.
Is Hannah ill? Yes / No

Is Ben here? Yes / No
Is Macs absent? Yes / No

Who's having dinner?
Who's having sandwiches?

How many are having dinner?
Count with me.
One, two, three... Ten are having dinner.

Are you having dinner today Mair?
Yes / No

Who's having a birthday today? Me.

(We) must sing 'Pen-blwydd hapus'.

How old are you today?



Agor y wers *Lesson openers*

Croeso i'r wers (Gymraeg / Fathemateg / Saesneg)	<i>Welcome to the lesson.</i> <i>(Welsh / Mathematics / English)</i>
Edrychwch arna i.	<i>Look at me.</i>
Gwrandewch arna i.	<i>Listen to me.</i>
Edrychwch ar y bwrdd gwyn.	<i>Look at the whiteboard.</i>
Agorwch eich llyfrau.	<i>Open your books.</i>
Ysgrifennwch y dyddiad.	<i>Write the date.</i>
Ewch i dudalen ...	<i>Go to page ...</i>



Nod y wers *Aim of the lesson*

Nod y wers ydy ...

The aim of the lesson is to ...

dysgu cyfrif yn Gymraeg.

learn how to count in Welsh.

dysgu am y Celtiaid.

learn about the Celts.

adolygu rhifau yn Gymraeg.

revise numbers in Welsh.

Nod y wers heddiw ydy ...

The aim of today's lesson is to ...

dysgu am y tywydd.

learn about the weather.

ysgrifennu llythyr.

write a letter.

dysgu'r Wyddor Gymraeg.

learn the Welsh Alphabet.



Nod y wers *Aim of the lesson*

Heddiw, rydych chi'n mynd i...

Today, you are going to ...

redeg.

run.

beintio.

paint.

ganu.

sing.

wylio rhaglen deledu.

watch a tv programme.

goginio bisgedi.

cook biscuits.

ddysgu am Kyffin Williams.

learn about Kyffin Williams.



Yn ystod y wers *During the lesson*

Pawb yn barod?	<i>Everyone ready?</i>
Ydych chi'n barod?	<i>Are you ready? (plural)</i>
Pawb yn hapus?	<i>Everyone happy?</i>
Ydych chi'n hapus?	<i>Are you happy? (plural)</i>
Oes problem?	<i>Is there a problem?</i>
Oes cwestiwn?	<i>Is there a question?</i>



Yn ystod y wers *During the lesson*

Gwaith da.	<i>Good work.</i>
Ymdrech dda.	<i>Good effort.</i>
Da iawn.	<i>Very good.</i>
Gwaith ardderchog.	<i>Excellent work.</i>
Syniad da.	<i>Good idea.</i>
Cwestiwn da.	<i>Good question.</i>
Ateb da.	<i>Good answer.</i>



Ar ddiwedd y wers *At the end of the lesson*

Gorffennwch eich gwaith.	<i>Finish your work.</i>
Ysgrifennwch y gwaith cartref.	<i>Write the homework.</i>
Caewch eich llyfrau.	<i>Close your books.</i>
Tacluswch yn gyflym!	<i>Tidy up quickly!</i>
Sefwch.	<i>Stand. (plural)</i>
Diolch.	<i>Thank you.</i>
Hwyl fawr!	<i>Goodbye!</i>



Dyma... *Here is... / Here are...*

Dyma **b**ensil.



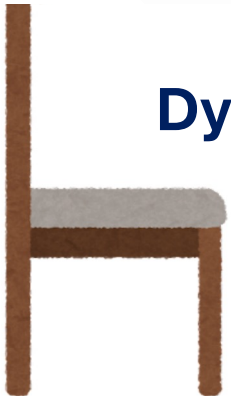
Dyma **b**ren mesur.



Dyma **l**yfr.



Dyma **g**adair.



Dyma **d**desg.



Dyma **g**yfrifiadur.



Dyma + Treigladd Meddal (*Soft Mutation*)



Pa liw ydy'r ...? *What colour is the...?*



Mae'r car yn **g**och.



Mae'r tedi yn **f**rown.



Mae'r llyfr yn **b**orffor.



Beth ydy **hwn**? *What is this?*



Pensil ydy **hwn**.

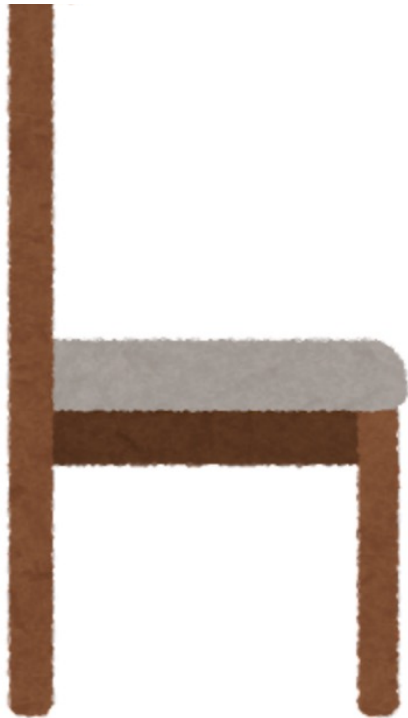


Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydy **hon**? *What is this?*



Cadair ydy **hon**.



Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru



Mae hi'n amser
ymarfer!

Dyma

Pa liw ydy'r ...?

Beth ydy hwn?

Beth ydy hon?



Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Y tro nesaf ... *Next time ...*

Mae hi'n amser cofrestru!

- Hold a registration time session in small groups using the patterns you have learnt!



Bendigedig, bawb!



Hwyl fawr!



Beth wyt ti'n hoffi? *Who are you?*



Beth ydych chi'n hoffi? *Who are you?*



Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydych chi'n hoffi...	fwyta?	eating
Beth wyt ti'n hoffi...	yfed?	drinking
	wylïo?	watching
	wneud?	doing

Rydw i'n hoffi...	bwyta...	cyri / pasta / ffrwythau
	yfed...	te / coffi / jin / cwrw / Coke
	gwylïo...	pêl-droed / Eastenders / ffilmiau
	wneud	cadw'n heini
		mynd allan gyda ffrindïau
		ymlacio
		chwarae rygbi



Beth dydych chi ddim yn hoffi

Beth dwyt ti ddim yn hoffi

What don't you like?

fwyta? eating

yfed? drinking

wylio? watching

wneud? doing

Dydw i ddim yn hoff

I don't like

bwyta... cyri / pasta / ffrwythau

yfed... te / coffi / cwrw / Coke

gwylio... pêl-droed / Eastenders / ffilmiau

wneud cadw'n heini

mynd allan gyda ffrindiau

ymlacio

chwarae rygbi

Ydych chi'n hoffi?

Wyt ti'n hoffi?

Do you like?

- cyri / pasta
- te / coffi
- pêl-droed

Ydw, rydw i'n hoffi...



Nac ydw, dydw i ddim yn hoffi...



Ydy'r bobl yn hoffi?

Do the people like?

- cadw'n heini
- mynd allan
- ymlacio
- chwarae rygbi

Ydyn, maen nhw'n i'n hoffi...



Nac ydw, dydyn nhw ddim yn hoffi...



Ydy Siân yn hoffi?

Does Siân like?

- nofio
- gweithio
- siopa ar lein
- yoga

Ydy, mae Siân yn hoffi...



Nac ydy, dydy Siân ddim yn hoffi...





seiclo



siopa



rhedeg



nofio



dawnsio



cerdded y ci



coginio



darllen



gwylio'r teledu



mynd allan



gwrando ar gerddoriaeth

Wyt ti'n hoffi
nofio?

✓ Ydw, rydw i'n
hoffi nofio.

X Nac ydw, dydw i
ddim yn hoffi nofio.

Ydy'r bobl yn hoffi
cerdded?

✓ *Ydyn, maen
nhw'n hoffi
cerdded.

X Nac *ydyn, dydyn
nhw ddim yn hoffi
cerdded.